

VAN DE VOORZITTER

Geachte lezer,

Tegelijk met de Stelling van september ontvangt u het Activiteitenprogramma voor het komende winterseizoen. Uiteraard weten we niet hoe de situatie zich met betrekking tot het coronavirus ontwikkelt, maar we hebben toch gedacht een programma samen te stellen. Na jarenlang sprekers op bezoek te hebben gehad wordt het steeds moeilijker om nieuwe sprekers te vinden. Het gebeurt maar zelden dat we via Google of van horen zeggen iemand vinden die een lezing wil of kan komen houden. Nadat we een ochtend met een paar mensen om de tafel gezeten hadden, kwamen we met een opzette. Ali Veenhouwer had te kennen gegeven nog wel een jaar aan de slag te willen. Bellen, mailen, per brief .... Niet iedereen reageert snel. Uiteindelijk is het haar gelukt een aantal sprekers bereid te vinden om een lezing bij ons te houden. Een woord van dank aan Ali is in dit voorwoord wel op zijn plaats. Vaak weten we niet of de spreker een boeiend verhaal heeft te vertellen. Dat is altijd afwachten. Het vorige seizoen zijn door Corona enkele avonden uitgevallen, waaronder de ledenvergadering. Die hopen we alsnog te houden, in oktober, zodat er dit seizoen twee ledenvergaderingen op het programma staan.

Het bestuur heeft het voornemen om Foppe Schaper aan u voor te stellen. Als extra punt op de agenda van de uitgestelde ledenvergadering van februari jl zal het de vergadering vragen om hem te benoemen als bestuurslid. Misschien is dit niet helemaal volgens de regels maar we willen Foppe graag officieel tot het bestuur laten toetreden. We hopen dat u hiermee akkoord zult gaan.

Of alle lezingen door kunnen gaan of dat er beperkingen in het aantal toehoorders zullen zijn, weten we nu uiteraard nog niet. Zie hieronder de regels betreffende bezoek aan de lezingen.

In het kader van de nieuwe wet "Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen" (WBTR) hebben we als bestuur de statuten laten nakijken door een notaris. Deze voldoen (uiteraard) niet aan de door de nieuwe wet gestelde eisen. Zodra alle regels duidelijk zijn gaan we verder.

Ik hoop dat we samen een goed seizoen mogen hebben.

Munnekeburen, Jan Zwolle

Regels betreffende bezoek aan de lezingen:

Op het moment van schrijven is het mogelijk in De Rank 45 personen per lezing toe te laten. In De Boemerang is het aantal 30 personen. De zaal is zo ingericht dat de anderhalve meter afstand van toepassing is. Familieleden mogen naast elkaar zitten. Bij binnenkomst handen ontsmetten en uw naam noteren. In de pauze zoveel mogelijk op uw plaats blijven zitten.

Uiteraard kunnen in de loop van het jaar de regels veranderen. Wij brengen u hiervan op de hoogte via De Stelling, onze site of de Stellingwerf. Als uw mailadres bij ons bekend is, ontvangt u bericht per mail.

Vereniging Historie Weststellingwerf e.o.

Op 29 september 1981 kwam een groepje Weststellingwerfers bij elkaar in Café-restaurant Marktzicht in Wolvega. Wat hen verbond was hun belangstelling voor de geschiedenis van Weststellingwerf en het gevoel de kennis hierover te willen behouden en te vergroten. De oprichting van de Vereniging Historie Weststellingwerf e.o. was daarmee een feit.

Het aantal leden nam in de loop der jaren toe tot boven de 400, van wie de meesten in Weststellingwerf wonen. Ook onder vroegere inwoners en recreanten bestaat er belangstelling voor dit bijzondere gebied binnen Nederland.

De contributie is altijd zo laag mogelijk gehouden. Momenteel bedraagt hij € 15,- per kalenderjaar. Bij de leden die toestemming tot automatische incasso hebben gegeven, wordt het contributiebedrag in januari 2022 van hun rekening afgeschreven. De overige leden ontvangen bij De Stelling van januari 2022 het verzoek om het verschuldigde bedrag zelf over te maken op de rekening van de vereniging. Voor leden in het buitenland wordt een bijdrage in de verzendkosten in rekening gebracht.

Vier keer per jaar ontvangen de leden het verenigingsblad De Stelling, en bovendien in september het Activiteitenprogramma en in januari het Jaarverslag.

Het bestuur wordt gevormd door de volgende leden:

Voorzitter: Jan Zwolle, Grindweg 105, 8485 JG Munnekeburen
0561-481392

Secretaris: vacature

Penningmeester: Ede Wallinga, Nijksweg 42, 8398 ER Blesdijke
0561-451423.

Vicevoorzitter: vacature

Ledenadministratie: Wolter Nijholt, Blomslaan 29, 8471 AZ Wolvega
0561-617186

Lid: Beate Nijholt, Grindweg 100, 8485 JD
Munnekeburen, 0561-481670

Erevoorzitter: Geert Lantinga.

Ereleden: Ybe Duursma († 2016), Fokke Middendorp († 2001), Willem Jongsma, Anneke van Gelder-van den Donker († 1998), Gerrit A. de Vries († 2005), Ali Veenhouwer-Ziel en Ike Naafs-Loman.

OVERZICHT VAN DE LEZINGEN

VOOR DE REGELS BETREFFENDE BEZOEK AAN DE LEZINGEN ZIE PAGINA 1

De locatie waar de lezingen worden gehouden:

* Zalencentrum De Rank, Kerkstraat 49, Wolvega,
0561-613054 (parkeren naast en achter De Rank)

• De Boemerang, Hoofdstraat West 29, Noordwolde

Tenzij anders vermeld, is de aanvang van de bijeenkomsten om 19.45 uur met de mogelijkheid een kopje koffie of thee te drinken (voor eigen rekening).

De lezingen beginnen dan om 20 uur en eindigen omstreeks 22 uur.

Zaterdag 9 oktober 2021 in Zalencentrum De Rank, Wolvega

ALBERT POMPER: speurtocht naar het leven van een blinde Sneker jongen die organist in Amsterdam werd.

door mevrouw F.A. Naafs-Loman

van 10 uur tot 12 uur

Ike Naafs houdt zich al meer dan vijftig jaar in meerdere of mindere mate bezig met genealogie. Ze heeft verhalen gepubliceerd over een grootmoeder, een oudoom en over Albert Pomper, ook een oudoom.

Haar eigen website is gevuld met genealogieën, parentelen, kwartierstaat en stamreeksen.

Hoe kwam het dat deze jongen op de leeftijd van 6 jaar blind werd, dat hij van Sneek in Amsterdam terechtkwam? Hoe en waar leerde hij orgel spelen en bovendien componeren voor meerdere stemmen en instrumenten?

Met behulp van een boek dat toegestuurd werd, speurwerk in het stadsarchief Amsterdam en honderden treffers op delpher.nl was het mogelijk het leven van Albert Pomper te reconstrueren.

Genealogie bestaat niet alleen uit data en plaatsnamen, maar uit voorouders met levens vol gebeurtenissen.

Woensdag 13 oktober 2021 Jaarvergadering van 17 februari 2021

in Zalencentrum De Rank, Wolvega

Aanvang om 19.15 uur met koffie of thee

De Jaarvergadering begint om 19.30 uur met aansluitend de lezing.

De agenda staat op pagina 10 van dit Activiteitenprogramma.

**DIRK KERST KOOPMANS EN JOHANNES MULDER,
TWEЕ STELLINGWERVER SCHILDERS
door de heer P. Jonker**

Pieter Jonker was tot 2011 werkzaam bij de Stichting Stellingwarver Schrieversronte. In 2014 was hij directeur van het Nationaal Vlechtmuseum Noordwolde. Sinds 1991 is hij secretaris van de Stichting Nobilis die sinds maart 2014 een centrum voor prentkunst in Fochtelloo heeft.

Hij schreef en gaf boeken uit over D.K. Koopmans en Johannes Mulders. Sinds de oprichting is hij lid van de VHW.

De ateliernalatenschappen van beide Weststellingwerfse kunstenaars zijn terug in Stellingwerf. Aan de hand van twee PowerPointpresentaties neemt Pieter Jonker u mee naar het beeldende werk van beide schilders en vertelt over hun beider leven.

*Dirk Kerst Koopmans:
Gele lis, inkt met penseel, zonder jaartal.*

Woensdag 17 november 2021 in Zalencentrum De Rank, Wolvega

LIEFDE IN DE KOLONIE

door de heer W. Schackmann

Wil Schackmann is onder andere schrijver van de boeken De Proefkolonie (2006, over Frederiksoord), De Bedelaarskolonie (2013, over de Ommerschans) De Kinderkolonie (2016, over Veenhuizen) en de Strafkolonie (2018, over de Ommerschans en Veenhuizen).

Begonnen wordt met een schets van de Koloniën van Weldadigheid. Daarna wordt aan de hand van anekdotes een beeld geschetst over liefde en seks in de koloniën, zoals dat uit tuchtverslagen en correspondentie naar voren komt. Ook is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

Woensdag 12 januari 2022 in Zalencentrum De Boemerang, Noordwolde
VELDOVENS EN HUN GESCHIEDENIS
door de heer P. Gols

Paul Gols was eerst een aantal jaren docent in het voortgezet onderwijs, daarna volgden 30 jaar als onderwijs- en organisatieadviseur, manager en trainer in communicatietechnieken. Na zijn loopbaan is hij volop in historie en landschapskennis gedoken. Hij schrijft, doet onderzoek, geeft lezingen en verzorgt excursies in zijn woonomgeving. Het zat er al vroeg in. Als jongetje reed hij op zijn fiets Amersfoort rond met het boekje in de hand 'Zeven eeuwen Amersfoort'. Hij wilde zien, begrijpen en ervaren wat hij zag en wat het was geweest en ooit betekende.

In de begintijd van de Maatschappij van Weldadigheid, in circa 1825, werden de koloniehuisjes gebouwd met bakstenen van lokaal gewonnen leem en turf. Stenen bakken was een ambacht en seizoensarbeid. De lezing gaat over de zoektocht naar wat de “wandelende steenbakkerijen” van Jacob van Lennep waren. Ook wordt aandacht besteed aan de opbouw en stook van een veldoven, enkele jaren geleden in Zorgvlied.

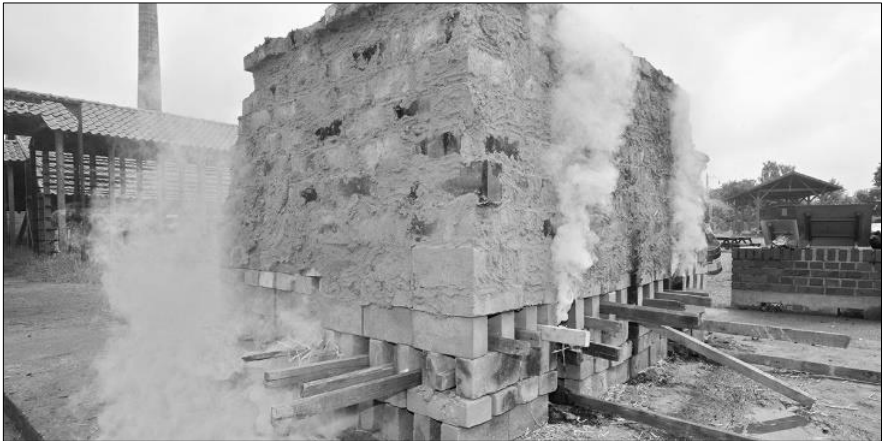

Foto: veldovenzorgvlied.nl

Woensdag 16 februari 2022 Jaarvergadering

in Zalencentrum De Rank, Wolvega

Aanvang om 19.15 uur met koffie of thee

De Jaarvergadering begint om 19.30 uur met aansluitend de lezing.

De agenda wordt vermeld in het Jaarverslag 2021, dat in januari verstuurd zal worden.

WERELDERFGOED. DE MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID IN VERGELIJKEND PERSPECTIEF

door de heer M. Gerding

Michiel Gerding is provinciaal historicus van Drenthe.

In deze lezing wordt een vergelijking gemaakt tussen de Maatschappij van Weldadigheid als werelderfgoed en soortgelijke initiatieven in Europa.

Woensdag 16 maart 2022 in Zalencentrum De Rank, Wolvega
**HOE HET VEEN VERDWEEN. VEENVORMING EN DE MIDDEL-
EEUWSE INGEBRUIKNAME VAN DE UITGESTREKTE VEENMOE-
RASSEN IN ZUIDOOST-FRIESLAND**

door de heer D. Worst

Dennis Worst is lid van de Fryske Akademy en houdt zich in het kader van een promotieonderzoek bezig met de middeleeuwse agrarische veenontginningen in Zuidoost-Friesland.

Hoewel het programma met zorg is samengesteld, kan het gebeuren dat door onvoorziene omstandigheden wijzigingen aangebracht moeten worden. Indien mogelijk, zullen veranderingen via De Stelling bekend gemaakt worden. In de andere gevallen zal een bericht op de site van de VHW <http://www.historieweststellingwerf.nl> en/of in de regionale nieuws- en advertentiebladen geplaatst worden.

In verband met de daaraan verbonden kosten kan persoonlijke berichtgeving alleen in uitzonderlijke gevallen plaatsvinden.

WERKGROEP OUDE GEBOUWEN

De werkgroep houdt zich bezig met het op beeld vastleggen van gebouwen en andere onroerende goederen in Weststellingwerf die zullen worden gesloopt, of ingrijpend verbouwd

Maar de vlag dekt niet helemaal de lading. Naast deze activiteit die door Jan Hofstee met verve wordt uitgevoerd, is er in de loop der jaren nog een nevenactiviteit ontstaan. Alle makelaars, met uitzondering van één, stellen hun verkoopflyers aan ons ter beschikking. Door middel van deze flyers blijft inzichtelijk hoe een woning er op het moment van verkoop uitziet. Het geheel vormt een mooi naslagwerk voor later. Net als de foto's van oude gebouwen worden ook deze flyers op dorp en zelfs op straatniveau gearhiveerd. Zo ontstaat een prachtig naslagwerk dat later het beeld van het heden weergeeft.

Vanwege wet- en regelgeving worden niet meer alle gegevens door de gemeente beschikbaar gesteld. Dus u, als inwoners van de gemeente Weststellingwerf en met name u als leden van onze vereniging, verzoeken wij om onze ogen en oren te zijn, en voornemens van sloop of van wijzigingen aan onroerend goed aan ons te melden.

Dat kan rechtstreeks aan Jan Hofstee 0561-613670, ho53ja@gmail.com of aan info@historieweststellingwerf.nl.

Hebt U zelf foto's van oude gebouwen of anderszins foto's die een relatie hebben met Weststellingwerf en die U eventueel wel kwijt wilt, neem dan even contact op met Wolter Nijholt. Ook willen wij de foto's waar U geen afstand van wilt doen, graag inscannen.

Contactbestuurslid: Wolter Nijholt

WERKGROEP HIP

Het Historisch InformatiePunt (HIP) is ondergebracht in de Openbare Bibliotheek in Wolvega. De vereniging heeft er de mogelijkheid om belangstellenden kennis te laten maken met informatie over Weststellingwerf op historisch, archeologisch en genealogisch gebied.

In het HIP is ondergebracht:

- alle informatie over Weststellingwerf en omgeving, voor zover de bibliotheek die in boekvorm in huis heeft;
- kleine exposities over de Vereniging Historie Weststellingwerf e.o. met o.a. oude foto's uit het archief van de vereniging, nummers van De Stelling;
- en natuurlijk ook: wat is de VHW en wat doet zij?

Contactbestuurslid: Jan Zwolle

WERKGROEP VERENIGINGSARCHIEF

Onze vereniging beheert een uitgebreid archief. Een archiefcommissie verzorgt vele strekkende meters archiefstukken die in de loop der jaren zijn verzameld. Veel stukken zijn schenkingen van mensen die weten dat hun schenkingen met zorg worden bewaard. Vaak doneren particulieren hun documenten bij leven, doch ook bij codicil worden stukken toegewezen. Ook zijn er verenigingen die hun dossiers in ons archief hebben ondergebracht, vaak in verband met opheffing van de betreffende vereniging of door ruimtegebrek. Als u denkt documenten, oude foto's of papieren in huis te hebben die interessant zijn om te bewaren, neemt u dan contact met ons op. Een archiefcommissielid of een bestuurslid komt graag een kijkje nemen of het materiaal de moeite waard is om in ons archief bewaard te worden. Dit kunnen zowel kopieën als originele stukken zijn. Het is belangrijk dat zoveel mogelijk herinneringen bewaard blijven voor het nageslacht. Ons archief is gehuisvest boven de bakkerij van de Jumbo aan de Markt 42 in Wolvega, Na afspraak kan een bezoek gebracht worden om iets op te zoeken in het archief. Tel. 058 – 2884431.

Contactbestuurslid: Jan Zwolle

WWW.HISTORIEWESTSTELLINGWERF.NL

De Vereniging Historie Weststellingwerf e.o. presenteert zich door middel van haar website aan de buitenwereld.

Het lezingenprogramma, de aankondigingen en verslagen van lezingen zijn er te vinden, evenals De Boekenstelling, een overzicht van de stukken in het verenigingsarchief en afbeeldingen van archeologische vondsten.

De Indexen van het verenigingsblad De Stelling over de periode 1981 t/m 2020 (1e t/m 39^e jaargang) nemen er een belangrijke plaats in. Dit is in het bijzonder van belang voor sneupers in de geschiedenis en de genealogie van Weststellingwerf. Er kan zowel op onderwerp als op naam van de schrijver gezocht worden. Ook is er een overzicht van alle foto's die in de loop der jaren geplaatst zijn, gerangschikt per dorp.

Ook de foto's en de verslagen van onze lezingen gemaakt door Lenus van der Broek zijn op de site te vinden. Tevens de vraagstelling, waarin vragen over diverse onderwerpen aangaande geschiedenis en genealogie gesteld kunnen worden.

En zeker belangrijk, het e-mailadres van de vereniging is er te vinden met links naar diverse zusterverenigingen en andere relevante zaken.

Groot respect voor de beheerder van de site Jeffrey die altijd weer bereid is om de website up-to-date te houden.

Contactbestuurslid: Wolter Nijholt

DE STELLING

Onze vereniging geeft jaarlijks vier nummers van het verenigingsblad De Stelling uit. Als losse uitgaven verschijnen ieder jaar het Jaarverslag en het Activiteitenprogramma. Ieder lid van de vereniging ontvangt alle uitgaven. Losse nummers zijn verkrijgbaar via het contactadres.

In De Stelling vindt u artikelen over allerlei zaken betreffende de historie van Weststellingwerf of de naaste omgeving.

De artikelen worden geschreven door geïnteresseerde personen. Het staat ieder vrij om kopij aan te leveren bij de redactie.

De redactie stelt zich op geen enkele manier verantwoordelijk voor de inhoud van de geplaatste artikelen. Zij behoudt zich het recht voor artikelen zonder opgaaf van reden te weigeren of klein tekstuele wijzigingen aan te brengen.

De rubriek De Vraagstelling staat open voor vragen betreffende allerlei zaken waar men geen antwoord op kan vinden. Wellicht zijn er mensen die u verder kunnen helpen en levert dat voor u onverwachte contacten en resultaten op.

Contactbestuurslid: Jan Zwolle

REDACTIE DE STELLING

De redactie van De Stelling bestaat uit:

- Jelle Roorda, Feansterdyk 39, 8491 BV Akkrum 0566-652045

RABO Club Support

In de maand oktober organiseert de Rabobank Heerenveen-Zuidoost Friesland weer haar actie Club Support.

Alle leden van de Rabobank kunnen in de periode van 5 tot 25 oktober een stem uitbrengen op hun favoriete club of vereniging. Voor u is dat misschien wel de Vereniging Historie Weststellingwerf e.o. Ieder lid van de bank mag 3 stemmen uitbrengen, dus u kunt uw 3 stemmen verdelen over 3 organisaties maar ook alle drie op één club of vereniging. Voor elke stem keert de Rabobank een bepaald bedrag uit. Met dat geld kunnen wij als vereniging weer leuke en nuttige dingen doen. Stemmen kan via de App of internet. Als het goed is ontvangen de leden van de bank bericht dat er gestemd kan worden

Nog geen lid van de Rabobank? Het lidmaatschap is gratis en verplicht u tot niets. Stemt u op onze vereniging?

VERENIGING HISTORIE WESTSTELLINGWERF e.o.

Secretariaat: Blomslaan 29, 8471 AZ Wolvega; tel. 0561-617186; e-mail: info@historieweststellingwerf.nl

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit tot het bijwonen van de uitgestelde

Algemene Jaarvergadering die op woensdag 17 februari 2021 plaats zou vinden, maar nu gehouden wordt op woensdag 13 oktober 2021

in Zalencentrum 'De Rank', Kerkstraat 49 te Wolvega.

Aanvang: 19.30 uur.

AGENDA

1. Opening
2. Vaststellen agenda
3. Notulen verslag van de Algemene Jaarvergadering, gehouden op 19 februari 2020
4. Mededelingen en ingekomen stukken
5. Vaststellen Jaarverslag 2020
6. Financieel Jaaroverzicht 2020
De stukken zijn voor aanvang van de vergadering in te zien.
Verslag kascommissie.
Benoemen leden en reservelid kascommissie.
7. Vaststellen van de contributie 2022
8. Bestuursverkiezing:
Aftredend en herkiesbaar is Wolter Nijholt.
Het bestuur stelt voor hem opnieuw te benoemen.
9. Het bestuur is voornemens Foppe Schaper aan u voor te stellen en het zal de vergadering vragen om hem te benoemen als bestuurslid.
Tegenkandidaten kunnen overeenkomstig artikel 10 van de statuten en daarbij gesteund door ten minste drie leden, tot drie dagen voor aanvang van de vergadering schriftelijk bij de secretaris worden aangemeld. Een dergelijke kandidaatstelling moet vergezeld gaan van een schriftelijke en ondertekende bereidverklaring van de betreffende tegenkandidaten.
Nieuwe bestuursleden kunnen op dezelfde manier worden voorgedragen.
10. Rondvraag
11. Sluiting

PAUZE

**Lezing: "Dirk Kerst Koopmans en Johannes Mulders, schilders die Weststellingwerf vastlegden",
door de heer P. Jonker**

Met vriendelijke groet, het bestuur